

Як надавати допомогу постраждалим від **ґендерного наси́льства**

Довідник з ґендерного наси́льства

Що таке ґендерно зумовлене насильство (ґЗН)?

ґЗН — загальний термін для будь-яких негативних та шкідливих дій, які виконуються супроти волі людини та ґрунтуються на соціально приписаному цій людині ґендері.

ґЗН включає в себе дії, які завдають людині фізичної, сексуальної чи психологічної шкоди або страждань; а також - погрози вчинити такі дії, примус до чогось та інші форми позбавлення людини її волевиявлення. Причому такі дії можуть бути вчинені як у громадських місцях, так і в приватній обстановці.

Індикатори та потенційні ознаки ґЗН

На рівні самооцінки

Почуття сорому
Почуття нікчемності
Почуття провини
Почуття “забрудненості”

На соматичному рівні

Запаморочення
Головний біль, біль у животі
Закреп, геморої
Порушення менструального циклу
Захворювання, що передаються статевим шляхом (ІПСШ)

На соціальному рівні

Невмотивована втрата інтересу до хобі чи різке зниження активності.
Зменшення кола соціальних контактів.
Різкі зміни в поведінці (наприклад, замкненість).

Ключові ідеї

Застосовуйте орієнтований на постраждалих підхід через такі практики:

ПОВАГА

Для усіх заходів чи дій ви повинні керуватися повагою до особистого вибору, бажань, прав та гідності постраждалих.

БЕЗПЕКА

Безпека постраждалих — найголовніший пріоритет.

ЗБЕРЕЖЕННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ

Люди мають право вибирати, кому розповідати або не розповідати про пережитий досвід. Зберігати конфіденційність людини означає нікому не повідомляти жодної інформації про неї.

МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ

Якщо доступні медичні послуги, завжди надавайте повну інформацію про них. Діліться вашими знаннями і, що

найважливіше, також говоріть, якщо не знаєте чогось. Дозвольте особі самій вирішувати, які медичні послуги отримувати. Кваліфікована медична допомога упродовж **72 годин** може попередити інфікування ЗПСШ, а впродовж **120 годин** - дозволить запобігти небажаній вагітності.

Надайте людям з інвалідністю шанс спілкуватися з вами наодинці, без опікунів чи доглядачів, якщо це необхідно і ситуація не створює загрози чи напруги в їхніх взаєминах.

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ

Однакове та справедливе ставлення до всіх, хто потребує підтримки.

ЛГБТКА+

ЛГБТКА+ люди завжди у групі підвищеного ризику щодо можливого насильства через їхню сексуальну орієнтацію чи гендерну ідентичність. Уважно слухайте та старайтеся підтримати всіх постраждалих від насильства.

Якщо постраждалим від зґвалтування є чоловік або хлопець — це не означає, що він гей або бісексуал. Гендерно зумовлене насильство ґрунтується на силі, а не на чиїхось сексуальних уподобаннях.

ЗЛОЧИНЕЦЬ

ГЗН може вчинити будь-хто: чоловік, інтимний партнер, член сім'ї, опікун, родич, один із батьків, незнайома людина чи будь-яка особа, що обмінює гроші чи товари на сексуальний акт.

ПОСТРАЖДАЛІ

Будь-хто може постраждати від гендерно зумовленого насильства — включно із (але не обмежуючись) людьми, які перебувають у шлюбі, людьми похилого віку або людьми, задіяними в секс-індустрії (секс-працівниками).

Убезпечте постраждалу особу та захистіть її/його дані. Не записуйте, не фотографуйте та не передавайте усно будь-якої особистої інформації про постраждалу особу та її досвід, а також даних, що можуть допомогти таку особу ідентифікувати, також не діліться цією інформацією зі своїм керівником. Відкладіть телефони та електронні девайси убік, щоб уникнути занепокоєння з боку постраждалої особи з приводу того, що її голос може записуватися.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДІЇ

Забезпечте постраждалій особі можливість звернутися до Вас. Вислухайте її потреби.

Запитайте, яким чином Ви можете допомогти цій особі в першу чергу задовольнити її базові нагальні потреби. Деяким постраждалим може знадобитися невідкладна медична допомога або одяг.

Запитайте постраждалу особу, чи їй зручно розмовляти з Вами в тому місці, де ви зараз знаходитесь. Якщо постраждала особу хтось супроводжує, не сприймайте це як доказ того, що обговорювати досвід постраждалого (-ої) в присутності цієї особи безпечно.

Надавайте практичну підтримку, як-от: запропонуйте постраждалій особі води, місце для усамітнення, серветки тощо.

Якщо це можливо, за потреби попросіть постраждалу особу вибрати когось, з ким він/вона почувається комфортно, для перекладу та (або) для надання підтримки.

НЕРЕКОМЕНДОВАНІ ДІЇ

Не ігноруйте людини, яка звернулася до вас і вирішила розказати про пережите: щось погане, щось незручне, щось лихе, або ж якщо людина каже, що зазнала насильства.

Не нав'язуйте своєї допомоги і не наполягайте на її отриманні.

Не реагуйте занадто гостро. Залишайтеся спокійним(-ою).

Не примушуйте постраждалої особи розказувати більше, ніж їй/йому хотілося б і було б комфортно розказати. Деталі події та дійові особи - не важливі і не стосуються Вашої ролі, яка полягає в тому, щоб слухати людей та надавати їм інформацію про доступні послуги.

Не питайте, чи людина зазнала ГЗН або ж чи її зґвалтували/ побили тощо.

Приклади того, що можна сказати

Ви добре почуваетесь у цьому місці? Чи є інше місце, у якому Вам було б комфортніше? Вам комфортно тут розмовляти?

Здається, Вам зараз дуже боляче. Можливо, Ви хотіли б звернутися до лікарні?

У тому, що сталося, немає Вашої провини.

Мені шкода, що з Вами таке трапилось.

Усе, що ми обговорюємо тут, залишиться між нами. Я нікому нічого не розповім без Вашого дозволу.

Хочете води? Сідайте, будь ласка.